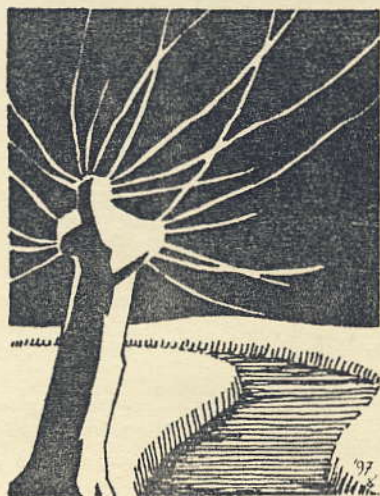

't Bieteutje

Driemaandelijks tijdschrift van
NATUURWERKGROEP MARKVALLEI

1997
Jaargang 16 nr. 2
april - mei - juni

NATUURWERKGROEP
MARKVALLEI

Afgiftekantoor : 2320 Hoogstraten
V.U. : Wim Verschraegen, Minderhoutsestraat 125, 2322 Minderhout

Colofon

't Bieteutje is het kwartaalblad van de **NATUURWERK GROEP MARKVALLEI**.

Deze werkgroep vormt de koepel van :

- * NATUURRESERVATEN VZW afdeling RIJKEVORSEL-HOOGSTRATEN
- * WIELEWAAL VZW afdeling MARKVALLEI
- * J.N.M. VZW afdeling MARKVALLEI
- * V.M.P.A. VZW afdeling HOOGSTRATEN
- * V.M.P.A. VZW afdeling 'DE KLAMPER' RIJKEVORSEL

Natuurwerkgroep Markvallei

coördinator : Jef Leestmans, 's Boschstraat 17, 2320 HOOGSTRATEN, 03/314.60.14

Natuurreservaten VZW afdeling Rijkervorsel-Hoogstraten

voorzitter : Wim Verschraegen, Minderhoutsestraat 125, 2322 MINDERHOUT, 03/314.67.25

Wielewaal VZW afdeling Markvallei

voorzitter : Marcel Adriaensen, Venneweg 2, 2321 MEER, 03/315.90.40

J.N.M. VZW afdeling Markvallei

voorzitter : Stijn Leestmans, 's Boschstraat 17, 2320 HOOGSTRATEN, 03/314.60.14

V.M.P.A. VZW afdeling Hoogstraten

voorzitter : Tom Verschraegen, Minderhoutsestraat 125, 2322 MINDERHOUT, 03/314.67.25

V.M.P.A. VZW 'De Klamper' Rijkervorsel

voorzitter : Jos Vanneylen, Kievitsheide 54, 2310 RIJKEVORSEL, 03/312.14.76

Conservators :

De Halsche Beemden : Tom Verschraegen (zie hoger)

Jan-Spannenburgmuseum : Jos Vorrselemans, Hal 14, 2322 MINDERHOUT, 03/315.76.26

Bieteutje : hoofdredactie en V.U. : Wim Verschraegen (zie hoger)

Contactpersonen werkgroepen :

V.W.G.	: Jef Leestmans (03/314.60.14)	P.W.G.	: Jack Govaerts (03/315.71.85)
A.R.W.G.	: Tom Verschraegen (03/314.67.25)	K.W.G.	: Geert Brosens (03/315.74.41)
Z.W.G.	: Dimitri Van Pelt (03/314.35.14)	Pi.W.G.	: Ingrid Brosens (03/315.74.41)
V.B.W.G.	: Wim Verschraegen (03/314.67.25)	M.W.G.	: Jos Vanneylen (03/312.14.76)

Leden van V.M.P.A. en van andere N.R.-, W.W.- en J.N.M.-afdelingen kunnen zich abonneren op het Bieteutje door overmaking van **150 BEF** op rek.nr. 646-2203020-67 onv. 't Bieteutje, Minderhoutsestraat 125, 2322 MINDERHOUT met vermelding van 't Bieteutje 1997.

Reservatenfonds Hoogstraten

035-1758415-40

VOORWOORD

Op 13 februari werd een plaatselijk afdeling van Natuurreservaten VZW opgericht (zie ook elders in dit teutje). Deze kreeg de benaming Natuurreservaten VZW afdeling Rijkvorsch-Hoogstraten en telt momenteel 60 leden.

Met de oprichting van deze natuurvereniging groeide ook het idee om een koepelorganisatie in het leven te roepen. Op de oprichtingsvergadering van 1 maart waren vertegenwoordigers aanwezig van de verschillende plaatselijke natuurverenigingen: Wielewaal Markvallei, Natuurreservaten afd. Rijkvorsch-Hoogstraten, J.N.M.-Markvallei en de natuurgidsafdelingen (V.M.P.A.) van Hoogstraten en de Klamper van Rijkvorsch. Op die dag werd dan ook de Natuurwerkgroep Markvallei geboren. Het embleem van deze natuurwerkgroep (N.W.G.) vindt u op de cover van dit Bieteutje. Deze tekening is van de hand van Pol Verbeeck, waarvoor onze dank. De koepel zal regelmatig bijeenkomen en heeft als doel het coördineren van de verschillende natuurverenigingen, het bespreken van plaatselijke milieuproblemen en het komen tot een gezamenlijke activiteitenkalender. Als algemeen coördinator werd Jef Leestmans gekozen. Iedere vereniging zal bovendien zijn eigenheid behouden. Sommige activiteiten zullen georganiseerd worden door één vereniging, anderen door twee of meerderen uit de koepel. De verschillende verenigingen willen elkaar niet beconcurreren. Iedere vereniging heeft immers zijn eigen publiek en gezamenlijk heeft met toch hetzelfde doel voor ogen, namelijk het behoud en de bescherming van de natuur.

Binnen J.N.M. en Wielewaal (W.W.) waren reeds diverse werkgroepen (W.G.) actief. Deze worden nu opengetrokken naar leden van de andere verenigingen van de koepel. De W.G. houden zich hoofdzakelijk bezig met inventarisatieprojecten met uitzondering van de milieuwerggroep (M.W.G.) en de piepwerggroep (Pi.W.G.). Binnen de M.W.G. zullen lokale milieuproblemen worden besproken, milieuraad, G.N.O.P., ... De Pi.W.G. is een typische J.N.M. werkgroep die de begeleiders groepeerd van de piepers (8 t.e.m. 12 jaar). Binnen de vogelwerkgroep (V.W.G.) werden o.a. reeds zwaluwen, weidevogels en geelgors geïnventariseerd. Naast de jaarlijkse trektellingen aan de Hees en de waterwildtellingen aan Mosten en E10-put is men momenteel volop bezig met een uileninventarisatie in de gemeente Hoogstraten. De amfibieën en reptielenwerkgroep (A.R.W.G.) inventariseerde reeds de amfibieën en reptielen in de gemeenten Hoogstraten en Rijkvorsch. Deze gegevens werden verwerkt in de Vlaamse verspreidingsatlas. Jaarlijks wordt in het voorjaar ook de paddetrek bestudeerd. De vieze beestjes werkgroep (V.B.W.G.) houdt zich bezig met het inventariseren van de verschillende ongewervelden. Zij inventariseerden reeds dagvlinders, sprinkhanen, krekels en libellen. De plantenwerkgroep (P.W.G.) doet in het voorjaar verschillende wandelingen waarbij de flora van de gebieden worden geïnventariseerd. De zoogdierwerkgroep (Z.W.G.) ten slotte is met een grootschalig project bezig. Tegen het jaar 2000 wil men immers over een groot aantal gegevens beschikken die zullen uitmonden in een Vlaamse verspreidingsatlas. Meer over de W.G. vindt u elders in dit blaadje. Wie interesse heeft om actief deel te nemen aan één van de W.G., kan best de coördinator van de W.G. contacteren (zie colofon).

Het blaadje 't Bieteutje (plaatselijke naam voor de koolmees) wordt gratis bezorgd aan leden van de verenigingen van de koepel met uitzondering voor V.M.P.A. aangezien zij geen lidgelden dienen te betalen en bijgevolg geen gedeelte van deze gelden naar de afdelingen komt. Zij kunnen 't Bieteutje ontvangen door lid te worden van N.R., W.W. of J.N.M. of door het overmaken van 150 BEF op rek.nr. 646-2203020-67 onv. 't Bieteutje. Leden van andere afdelingen buiten deze van de koepel kunnen zich eveneens abonneren door overmaking van 150 BEF.

*Wim Verschraegen,
hoofdredacteur '97*

ACTIVITEITENKALENDER

Zondag 6 april: WEIDEVOGELTOCHT

We brengen een bezoekje aan Rijkervorsel, waar we op zoek gaan naar de grutto, wulp, kievit,...en alle andere weidebezoekers.

Waar? Wanneer? JNM-lokaal 14 uur - einde ± 17 uur. Fiets meebrengen.

Verantwoordelijke: Stijn Leestmans (Tel.314.60.14) en Geert Brosens (315.74.41)

Organisatie: JNM (Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming)

Zaterdag 12 april: VOGELTOCHT TURNHOOTS VENNENGEBIED

Een uitstap met de vogelwerkgroep van J.N.M. nationaal in het Turnhouts Vennengebied.

Waar? Wanneer?

Verantwoordelijke: Toon Van Mierlo (Tel. 014-42.66.84)

Organisatie: J.N.M.

Zaterdag 12 april: JNM BESTUURSVERGADERING

Waar? Wanneer? JNM-lokaal om 19.30 uur

Verantwoordelijke: Stijn Leestmans (Tel. 314.60.14)

Zondag 13 april: VOORJAARSBLOEIERS

Op bezoek bij onze vriend Koen Pans in Linden. Als kenner van alle (?) of toch heel heel veel bomen en planten gaat hij ons rondleiden in zijn nieuwe heimat: "Het Hageland".

Waar? Wanneer? Vertrek aan het lokaal Karel Boomstraat om 8.45 u. We rijden met auto's, onderling af te spreken. Aankomst te Linden om 10 uur. Meebrengen: knapzak!

Verantwoordelijke: Koen Pans en Ria Van Aelst (Tel. 315.74.41).

Organisatie: WW.

Zondag 20 april: DAG VAN DE AARDE

Een grote familiewandeling in Wortel-Kolonie in samenwerking met BGJG en het Convent. JNM zal een aparte en aangepaste wandeling maken met de kinderen en de jongeren. Ook zal er een promotiestand zijn van de natuurwerkgroep Markvallei.

Waar? Wanneer ? Aan het Casino om 14 uur

Verantwoordelijke: Marcel Adriaensen (315.90.40) en Dimitri Van Pelt (314.35.14)

Organisatie: Natuurwerkgroep Markvallei , BGJG, het Convent.

Zaterdag 3 mei: PIEP VERRASSINGSACTIVITEIT.

Wil je graag een super-pieper-de-pieper-activiteit meemaken? Kom en doe mee!
Let op dit is een Zaterdag!!! Fiets meebrengen.

Waar? Wanneer? Om 14 uur aan het lokaal. Einde 17 uur.

Verantwoordelijke: Geert en Ingrid Brosens (315.74.41)

Organisatie: JNM.

Zondag 4 mei : MEERMARKT

JNM, Natuurreservaten en Wielewaal gaan een standje verzorgen op Meermarkt. Een bezoekje aan de Donckstraat op zondagvoormiddag als het marktdag is, is altijd een gezellige bedoening!

Waar? Wanneer ? Donckstraat in Meer. Van 9 tot 12 uur.

Verantwoordelijke: Marcel Adriaensen (315.90.40)

Organisatie: JNM, WW, NR (Natuurreservaten).

Zondag 4 mei: WANDELING ELSAKKER

Meerle heeft heel wat te bieden (*een lief meisje bv*). Met deskundige natuurgidsen is een bezoek aan de Elsakker brengen zeker de moeite waard.

Waar? Wanneer ? Ingang domein Elsakker om 14.30 uur

Verantwoordelijke: Ria Boeren (315.40.53)

Organisatie: VMPA (Vereniging voor Milieueducatie van de Provincie Antwerpen)

Zondag 4 mei: INFOBEURS VOOR JONGEREN IN RIJKEVORSEL

JNM neemt deel aan een infobeurs die wordt ingericht door de Jeugdraad van Rijkevorsel. Het wordt een goede gelegenheid om zich ook eens aan het grote publiek voor te stellen.

Waar? Wanneer? Parochiecentrum in de namiddag.

Verantwoordelijke: Geert Brosens (Tel.315.74.41)

Organisatie: JNM

Maandag 5 mei: BESTUURSVERGADERING NATUURRESERVATEN.

Waar? Wanneer? Jan Spannenburgmuseum om 20 uur.

Verantwoordelijke: Wim Verschraegen (314.67.25)

Zondag 25 mei: OPEN-NATUUR-DAG NATUURRESERVATEN

Een fietstochtje langs de Macrk, langs bos en veld is heel ontspannend. Voor dat "ietsje meer" zorgen hier en daar een groepje natuurgidsen met toelichting en een kleine wandeling om nog meer kleur te geven aan uw zondagse uitstap. De fiets- en wandelzoektocht wordt nog aangekondigd in de plaatselijke pers. Een info-stand van Natuurreservaten wordt voorzien aan de Watermolen te Meersel-Dreef.

Waar? Wanneer? Verschillende vertrekplaatsen: Zandberg (Meer), Watermolen (Meersel-Dreef), Markweg (Meersel-Dreef), Strijbeekseweg ter hoogte ingang Elsakker (Meerle). Vanaf 13 uur.

Verantwoordelijke: Dré Oomen (Tel.315.02.45) en Wim Verschraegen (Tel.314.67.25)

Organisatie: NR.

Donderdag 5 juni: KOEPELVERGADERING NATUURWERK GROEP.

Waar? Wanneer? Jan Spannenburgmuseum om 20 uur.

Verantwoordelijke: Jef Leestmans (Tel.314.60.14)

Zaterdag 7 juni: NACHTZWALUWENTOCHT

Vooraf een avondwandeling in het terrein "De Utrecht" en dan met z'n allen aan de rand van het bos, bij een ondergaande zon, stil luisteren naar een laat roodborstje dat zingt om dan een nachtzwaluw te ontdekken met zijn snorrende zang. Je moet het meemaken om er achteraf over te kunnen vertellen.

Waar? Wanneer? Vertrek om 18.30 uur aan het lokaal in de Karel Boomstraat.

Verantwoordelijke: Jef Leestmans (314.60.14)

Organisatie: WW.

Einde juni-begin juli: BEHEERSWERKEN HALSCHE BEEMDEN

Het beste middel om (examen-)stress uit je hoofd te laten waaien, is er eens flink tegenaan gaan met maaien en sjouwen, enz... en vooral lachen!

Waar? Wanneer? Halsche Beemden. Uur en dag nog af te spreken

Verantwoordelijke: Tom Verschraegen (Tel. 314.67.25)

Organisatie: JNM en WW.

PLANTENWERK GROEP

De plantenwerkgroep gaat weer op pad. Dit jaar gaan we de streek van Bolk in Rijkevorsel inventariseren. Interesse om mee te gaan? Iedere donderdag vanaf **10 april**.

Waar? Wanneer? Samenkomst aan de kerk in Hoogstraten om 19 uur.

Verantwoordelijke: Jack Govaerts (315.71.85)

DEADLINE BIETEUTJE : Vrijdag 20 juni

Natuurreservaten VZW Afdeling Rijkvorschel - Hoogstraten

Natuurreservaten VZW is met zijn 30.000 leden de grootste natuurvereniging van Vlaanderen. Samen met de Waalse zustervereniging Réserves Naturelles ASBL vormen zij de Belgische Natuur- en Vogelreservaten VZW (B.N.V.R.). Natuurreservaten heeft 2.000 ha in eigendom en er wordt nog zo'n 2.200 ha gehuurd of gepacht. Sinds '93 is het ook mogelijk om plaatselijke verenigingen op te richten, waarvan er momenteel een 60 zijn.

Binnen het Hoogstraatse groeide al lang het idee om ook met een plaatselijke afdeling te beginnen. Wanneer bleek dat er reeds 60 leden waren in Rijkvorschel en Hoogstraten en dit zonder reclame en omdat er slechts enkele ook lid waren van Wielewaal VZW besloten we om met een plaatselijke afdeling te starten. In het verleden werd reeds beroep gedaan op Natuurreservaten VZW. We denken hierbij aan de succesrijke acties tegen het golfterrein. En in Meersel-Dreef ligt bovendien een gebied van 16 ha dat vanaf 1974 door Natuurreservaten wordt gehuurd. Momenteel worden contacten ondernomen door het hoofdbestuur om toegang tot het gebied te verkrijgen en om enkele beheerswerken uit te voeren.

Het is geenszins de bedoeling om andere plaatselijke natuurverenigingen te beconcurreren. Tijdens de oprichtingsvergadering en latere vergaderingen is immers gebleken dat we ons gaan richten naar het 'bredere' publiek waarbij het rondslingeren van namen minder belangrijk is. Via de koepelvergadering worden contacten onderhouden met de andere verenigingen. Alle verenigingen hebben immers toch hetzelfde doel, namelijk het behoud en bescherming van de natuur.

Het bestuur is als volgt samengesteld :

* voorzitter	:	Wim Verschraegen (03/314.67.25)
* secretaris	:	Dimitri Van Pelt (03/314.35.14)
* penningmeester	:	Jaak Brosens (03/315.74.41)
* persverantw.	:	Drej Oomen (03/315.02.45)
* milieuraad Hoogstraten	:	Dimitri Van Pelt
* milieuraad Rijkvorschel	:	Dirk Van Laar (03/309.16.82)

Een eerste grote activiteit vindt plaats op Zondag 25 mei. Er wordt dan een fietsnatuurtocht georganiseerd langs de Mark. Op verschillende plaatsen zal een woordje uitleg gegeven worden en zal er een infostand van N.R. worden opgericht. D.m.v. veel publiciteit trachten we zoveel mogelijk mensen op de fiets te krijgen. Meer info zal je vernemen via de plaatselijke pers. Tot dan.

Wim Verschraegen

natuur
voor
NATUUR
RESERVATEN VZW **iedereen**

VERENIGING voor NATUURBEHOUD
in VLAANDEREN

Beter tien vogels in de lucht dan één in de hand Vogelwerkgroep Markvallei

Het doel van de vogelwerkgroep is een inzicht te krijgen in de vogelstand van grondgebied Markvallei om zo de vogels beter te kunnen beschermen.

Vogelaars wordt wel eens verweten dat ze individualisten zijn.
Misschien terecht !

Vogels inventariseren is dikwijls alleen het veld in gaan of hoogstens in kleine groepjes.
En dit dikwijls op de meest ongewone uren.
Soms voor zonsopgang, soms 's nachts.
Maar als het vogelen je in het bloed zit dan zal je dat een zorg wezen.

Dit klinkt misschien saai, maar is het zeker niet.

Wat hebben we zo al gedaan de laatste jaren.

Inventarisatie van huis- en oeverzwaluw in het kader van een JNM-project.

Inventarisatie van alle zwaluwen in het kader van een Wielewaalproject.

Wintertellingen van de eenden op de E19-putten Den Aerd en De Mosten.

Jaarlijks trektellingen.

Het bijhouden van een fenelogielijst, wat een moeilijk woord is voor de aankomstdata van de trekvogels.

Inventarisatie van weidevogels, wat zal uitmonden in een artikel in Oriolus, het wetenschappelijk vogeltijdschrift van Vlaanderen en waardoor er een beschermingsplan voor weidevogels in de streek tot stand is gekomen.

Verleden jaar zijn we begonnen met gebiedstellingen, waarvan de gegevens nog moeten verwerkt worden.

Dit jaar en volgend jaar inventariseren we de uilen op het grondgebied van Hoogstraten en later misschien van Rijkevorsel. In het kader van het voorgenomen ruilverkavelingsproject van Rijkevorsel-Wortel trachten we zoveel mogelijk gegevens over vogels, en de hele natuur, te verzamelen.

Zoals ieder jaar gaan we weer trektellen en eendentellingen houden.

Bovendien trachten we de koloniebroeders, de zeldzame vogels en de exoten te inventariseren.

Zoals je ziet een hele boterham.

Laat je hierdoor echter niet afschrikken. Je hoeft niet aan alle projecten deel te nemen. We zijn al blij als iemand aan één project wil meewerken.

Denk nu niet dat je een "expert" moet zijn om mee te werken.

Je krijgt de steun van de andere vogelaars en voor iedere vogelsoort die we inventariseren krijg je een korte handleiding hoe je dit het best doet.

Beginnen met inventariseren is de beste leerschool en na enkele jaren ben jij de expert.

Je kan meewerken door mij te contacteren op onderstaand adres of je kan gewoon de broedgevallen van volgende soorten door geven.

Alle uilen en roofvogels
smient
watersnip
grote gele kwikstaart
knobbelzwaan
snor
sijs
Europese kanarie

Exoten (candese gans, brandgans, nijlgans,
casarca,

zomertaling
pijlstaart
ijsvogel
paapje
geoorde fuut
grauwe klauwier
kruisbek
Koloniebroeders (roek, aalscholver, blauwe
reiger, kokmeeuw, roek, oeverzwaluw)
Mandarijneend, Carolina-eend, rosse
stekelstaart en halsbandparkiet

Tracht wel een zo nauwkeurig mogelijke plaatsbeschrijving te geven van de broedplaats of
beter nog ze aan te duiden op een kaartje.

Mocht je denken dat vogelaars toch maar een saai volkje zijn, kom dan eens kijken op onze
herfsttrektellingen. Breng dan wel wat koffiekoeken of een borrel mee.

Hou je van vogels kijken en wil je de natuur meehelpen beschermen, of wil je eerst eens met
iemand van de werkgroep meegaan neem dan contact op met

Jef Leestmans, coördinator vogelwerkgroep, 's Boschstraat 17 Hoogstraten tel. 03/314 60 14

Plantenwerkgroep Markvallei

Zoals de vorige jaren gaat de P.W.G. ook dit jaar weer op pad. Steeds worden hierbij nieuwe
gebiedjes geïnventariseerd. Dit jaar zullen we ons concentreren op het gebied Rijkervorsel (Bolk,
Achtel, ...) en Wortel (Keirschot) in het kader van het vooronderzoek ruilverkaveling die er
hopelijk nooit zal komen. Er zal vooral gezocht worden naar de diverse indicatorsoorten. De
volledige lijst vindt u elders in dit teutje (zie ruilverkaveling Rijkervorsel-Wortel).

De P.W.G. gaat iedere donderdag vanaf 10 april op pad.

Er wordt afgesproken om 19.00 aan de kerk van Hoogstraten.

Jack Godaerts
03/315.71.85

De V.B.W.G. of Vieze Beestjes WerkGroep houdt zich bezig met de studie en inventarisatie van ongewervelden. Zo werden in het verleden de libellen geïnventariseerd. Deze gegevens werden gebruikt in de Rode Lijst van Libellen (I.N.B. - Anselin - De Knijf) en de Vlaamse Libellenatlas (in voorbereiding).

Van 1991 t.e.m. 1995 werden in het kader van het vlinderproject (Vlaamse Vinderwerkgroep VZW) 16.122 dagvlinders geteld in de gemeente Hoogstraten en Rijkvorsel. Deze gegevens werden verwerkt in een plaatselijk verslag (Dagvlinders in de Markvallei - Wim Verschraegen & Ingrid Brosens), een gedocumenteerde Rode lijst van de dagvlinders in Vlaanderen (I.N.B. - Dirk Maes & Hans Van Dyck) en in de nog te verschijnen verspreidingsatlas van dagvlinders in Vlaanderen.

De afgelopen 3 jaar hield ons werkgroepje zich bezig met de inventarisatie van sprinkhanen en krekels. Er werden 420 beestjes geteld van 16 soorten, waaronder enkele zeer zeldzame. Ook deze gegevens werden doorgestuurd en zullen verwerkt worden in de Rode lijst der sprinkhanen (in voorbereiding).

Jaarlijks worden ook gegevens verzameld van trekvlinders (zowel dag- als nachtvlinders). Deze worden doorgestuurd naar het Belgisch trekvlinderonderzoek (B.T.O.).

In 1997 zijn er geen lopende nationale projecten. We zullen ons daarom in '97 bezighouden met meer gebiedsgerichte inventarisaties. We denken hierbij aan de Halsche Beemden (nieuw aangekocht stuk, droog-schraal grasland en dus interessant voor vele insecten), Elsacker (heide) en Rijkvorsel (in kader van ruilverkavelingsonderzoek). Er zal dan o.a. gekeken worden naar dag- en nachtvlinders, libellen, sprinkhanen en krekels, loopkevers, zweefvliegen, spinnen en slakken. Als er nog anderen thuis zijn in één of andere tak van de ongewervelden, zullen deze zeker mee geïnventariseerd worden. Ook zal het bonte dikkopje verder gevolgd worden.

Wie wil meewerken of nog suggesties heeft, kan altijd contact opnemen met één van de ondergetekenden. Je hoeft absoluut geen specialist te zijn in de populatiedynamiek of het baltsgedrag der springstaarten. Diegene die gewoon geboeid zijn door de wonderde wereld der ongewervelden en met een flinke dosis humor 't veld in willen duiken, zijn van harte welkom. Er werden speciale waarnemingsblaadjes ontworpen die bij één van de ondergetekenden of in 't lokaal kan bekomen worden.

*Wim Verschraegen
Ingrid Brosens
Bart Hoeymans*

Z.W.G. - Nieuws

Of hoe we overdag slapend rondlopen en 's nachts klaarwakker op de loer liggen.

Zoals in onze vorige Bietut uit het artikel van Danny Daelemans bleek, wordt er wel naar zoogdieren gekeken in onze regio, maar zou het wat meer mogen zijn. Zelf sta ik ook een beetje in het krijt en daar willen we wat aan gaan doen. Met de start van onze nieuwe vereniging Natuurreservaten en met de overkoepeling van al de Hoogstraatse en Rijkbevorselse Natuurverenigingen kunnen we dus met de Z.W.G. niet achter blijven en gaan ook wij coöperen !

Een nieuw jaar, een nieuwe lente, een 'nieuwe' vereniging en dus ook nieuwe initiatieven. Vooreerst zoeken we nog wat nieuwe mensen. Het profiel van deze mensen is vrij gemakkelijk in te vullen. Iedereen is van harte welkom. Ben je niet zo'n nachtmens, niet getreurd. Ook dagactieve mensen kunnen meehelpen om van het zoogclubje een goede onderzoekscel te maken. Dus ben je geïnteresseerd in deze diertjes, wil je weten wie de eieren of de hele kippen uit je kippenhok wegsnoept, welke muis je vrouw op de stoel deed kruipen of wat de oorzaak was van het vernielde kapsel van je overbuurvrouw, meld je dan zo snel mogelijk bij mij ! Waarom ? Wel in geval van spoedinterventies of zoete invallen op zoogdiergebied zal je dan een telefoontje kunnen verwachten, maar ook komt er dan kortelings een soort zoogaktiviteitenkalender in je bus gevallen.

Wat kan je zool verwachten dit jaar ? Er zal op 3 plaatsen een serieus onderzoek gebeuren naar het voorkomen van de verschillende muizen en dit in de Halsche Beemden, ons reservaat en wie weet vinden we er de waterspitsmuis, je weet maar nooit ! Ook de Bonte Klepper in Rijkbevorsel mag tijdens het beheerswerkkamp in de grote vakantie enkele nachtbrakers met MAC-lights verwachten. Zeker niet te vergeten dit jaar is het gebied waar de ruilverkaveling haar domme hand aan wil slaan. We moeten proberen zoveel mogelijk gegevens en liefst gegevens van hoge waarde zien te vergaren. Dus er is werk aan de winkel. Er moeten vallen geplaatst, gecontroleerd en gepoetst worden. Echt iets voor mensen met slapeloze nachten. We moeten echter ook braakballen pluizen en vooraleer dit kan, ze ook nog vinden. Voor dit laatste neem ik aan dat de V.W.G. ons door hun uilenonderzoek best eens zou kunnen helpen. Verder zal tijdens de nachtcontroles niet nagelaten worden om de knop van de Bat-detector op ON te zetten, zodat we elke fladderak ook in één tijd kunnen determineren.

Wat we zeker dit jaar nog gaan doen en waarvoor ik beroep doe op iedereen met twee bolletjes in z'n hoofd welke we ogen noemen, is meewerken aan het onderzoek naar de verspreiding en de ecologie van de marterachtigen. Dit onderzoek loopt sinds 1996 aan het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW) o.l.v. Koen Van Den Berge. Concreet gaat het om **Wezel, Hermelijn, Bunzing, Steenmarter, Boomarter, Das en Otter**. Het is soms echter moeilijk bepaalde soorten echt te onderscheiden van de uitheemse broertjes en dus ook de Amerikaanse nerts of **Mink, Wasbeer, Wasbeerhond en Berratt** verdienen de nodige aandacht. Wat is de juiste bedoeling. Deze is tweërlei, vooreerst het verzamelen van verspreidingsgegevens en het inzamelen van dode dieren, wat ook in samenwerking met het KBIN gebeurd. Dit inzamelen is echter niet zo vanzelfsprekend omdat het in België bij wet verboden is deze diertjes te vervoeren, noch thuis te bewaren. Daarvoor worden echter aan bepaalde personen de nodige vergunningen voor uitgeschreven. Wat kan jij nu concreet doen ? Ofwel meld je alle marterachtigen, dood of levend aan ondertekende zodat de diertjes in ons gegevensbestand terechtkomen of wanneer je echt intensief wil meewerken dan neem je gewoon contact op met me en dan krijg je verdere uitleg over dit project. Ik hoop op zoveel mogelijk telefoontjes en medewerkers.

Dit zijn zowat de op stapel staande projecten voor dit jaar, maar zoals ik gezegd heb, er bestaat nog zoiets als de zoeten inval, zowel bij jou als bij mij. Mag ik hopen iets van je te horen en dat eind '97 de zoogdiertjes het in onze regionen geweten zullen hebben dat we bestaan.

Gegroet,

Dimitri Van Pell

De paddentrek in Hoogstraten

De eigenlijke trek

Vanaf half februari worden padden actief en trekken eind februari tot half maart naar hun geboorteplaats om zich daar eersgoed uit te leven en te zorgen voor hun nageslacht. We weten niet precies waarom padjes steeds terugtrekken naar hun geboorteplaats. Het zou kunnen dat ze worden aangetrokken door het water en slijk welke een geur veroorzaakt. De paddentrek komt pas echt op gang wanneer het warmer wordt (meer dan 6°C) en dan voornamelijk op vochtige dagen. Wanneer het kouder wordt, verminderd de trek en wanneer de temperatuur onder de 4°C daalt stopt ze zelfs volledig. Voornamelijk trekken de padden in de duisternis en dan met nadruk op de eerste 2 uren na zonsondergang. Mannetjes worden meer overreden dan wijfjes omdat ze op het wegdek blijven zitten; het wegdek is warm en biedt een goed uitzicht welk ze nodig hebben om makkelijker een wijfje te vinden. Wanneer een mannetje onderweg een wijfje tegenkomt kruipt hij op haar rug zodat zij met een extra vracht naar de voortplantingspoel kan kruipen. (En ik heb altijd gezegd dat jongens slimmer zijn dan meisjes!). Wanneer een mannetje onderweg geen wijfje heeft gevonden, zoekt hij er één in de poel zelf. De eigenlijke bevruchting vindt ook in deze poel plaats.

In oktober (na de trek naar hun overwinteringsgebied) kruipen ze weg om een schoonheidsslaapje te doen (van slechts 1 wintertje lang.)

Een overzicht van de trek in Hoogstraten

De overzetactie in Hoogstraten bestond eruit de padden op te sporen met een zaklantaarn en ze daarna over de weg te zetten.

Er werd op vier plaatsen overgezet:

1. De watermolen in Minderhout	(WAT.)
2. De s' Boschstraat in Hoogstraten	(BOS.)
3. De Bosuil in Hoogstraten	(UIL.)
4. De E19-put in Minderhout	(E19.)

23/02	BOS: 1 expl.	UIL: 18 expl. + 1 alpenwatersalamander
	UIL: 2 expl. + 2 zagende jachtwachters	E19: 9 expl.
24/02	UIL: 4 expl. + 1 bruine kikker	06/03 BOS: 1 expl.
25/02	BOS: 6 expl.	UIL: 2 expl.
	UIL: 2 expl.	07/03 WAT: 2 expl.
26/02	UIL: 1 expl.	UIL: 9 expl.
03/03	BOS: 3 expl.	E19: 7 expl.
	UIL: 11 expl.	09/03 UIL: 6 expl.
04/03	WAT: 2 expl.	10/03 WAT: 5 expl.
	BOS: 15 expl.	BOS: 1 expl.
	UIL: 23 expl. + 1 bruine kikker	UIL: 15 expl.
	E19: 35 expl.	E19: 7 expl. + 164 expl. in het water
05/03	WAT: 1 expl.	
	BOS: 2 expl.	

Wat kunnen we concluderen als we de gegevens van dit jaar vergelijken met die van de vorige jaren zien we dat de populaties aan de watermolen en de s' Boschstraat drastisch afgenomen zijn. De grootste populatie is duidelijk die aan de E19-put en daarna die aan de Bosuil. We weten wel niet of deze populaties toegenomen of gedaald zijn omdat we geen vergelijkende gegevens hebben. De overzetters van dienst waren Wim Verschraegen, Dimitri Van Pelt en Bart Hoeymans.

Bart Hoeymans

Nieuwjaarswandeling

Groot - Schietveld

5 jan. '97

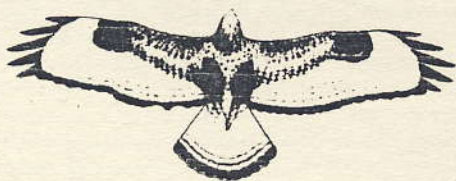
Met z'n zessen trotseerden we de Brechtse vrieskoude voor de traditionele nieuwjaarswandeling. Doordat het landschap bedekt was met een laagje verse sneeuw, konden we onze sporenkennis testen. Zo vonden we in de brandgangen sporen van vossen, reeën en konijnen. Er huppelden ook nog 8 reeën door de heide.

Dé waarneming van deze tocht was zeker en vast de **ruigpootbuizerd**. Deze liet zich lang boven de heide bewonderen, zowel biddend als zwevend. Verder vloog er nog een blauwe kiekendief en een buizerd.

We passeerden ook een helling waar vaak adders liggen te zonnen. Hiervoor was het uitteraard nog te vroeg in het jaar.

Met koude tenen besloten we rond de middag om onze stoof op te zoeken.

Wim Verschraegen

Kenmerken :

Kleinere kop dan buizerd, langere smallere vleugels, lange staart, poten bevederd. Staart met witte basis en brede zwartachtige subterminale band en 1 tot 4 smallere banden daarvoor (adult). Lichte kop, grijs tot witachtig veld op bovenzijde handpennen, meestal duidelijke donkere buik-en polsvlekken aan onderzijde. Gedrag als buizerd maar langzamer, soepelere vleugelslagen, glijvlucht met armvleugels iets omhoog, handvleugels horizontaal. Voorkomen : schaarse doortrekker en wintergast uit Scandinavië.

bron : *Tirions vogelgids*

Watervogeluitstap Schouwen-Duiveland

26/01/97

1. aalscholver	25. houtduif	50. roodkeelduiker (80)
2. bergeend	26. huismus	51. rosse grutto
3. blauwe kiekendief	27. kanoetstrandloper (6)	52. rotgans
4. blauwe reiger	28. kauw	53. scholekster
5. bontbekplevier	29. kievit	54. slobeend
6. bonte strandloper (5)	30. knobbelzwaan	55. smelleken
7. brandgans	31. kokmeeuw	56. smient
8. brilduiker	32. kolgans	57. sperwer
9. buizerd	33. koolmees	58. spreeuw
10. dodaars	34. koperwiek	59. steenloper
11. drieteenstrandloper
(120)	35. krakeend	60. stormmeeuw
12. eidereend	36. kramsvogel	61. tafeleend
13. ekster	37. kuifduiker	62. toppereend
14. fazant	38. kuifeend	63. torenvalk
15. fuut	39. meerkoe	64. tureluur
16. geoorde fuut	40. merel	65. vink
17. goudplevier	41. middelste zaagbek	66. waterhoen
18. graspieper	42. nonnetje	67. wilde eend
19. grauwe gans	43. patrijs	68. wintertaling
20. grote bonte specht	44. pijlstaart	69. zeekoet (dood)
21. grote mantelmeeuw	45. pimpelmees	70. zilvermeeuw
22. grote zaagbek	46. rietgans	71. zilverplevier
23. heggemus	47. ringmus	72. zwarte kraai
24. holenduif	48. roek	73. zwarte zeeëend
	49. roodhalsfuut	74. zwarte zwaan

Wim Verschraegen

Bron : Stijn z'n waarnemingsblaadje

Wandeling Kalmthoutse Heide

23 februari 1997

Rond 09.00 waren we allemaal op de parking van de Heibloemlaan om van daaruit de heide in te trekken. De groep telde 19 'mensen' (denk ik), waaronder enkele nieuwe leden.

We wandelden langs vennen, door drassige terreinen en tussen de duinen. We klommen tot de 3de verdieping van de brandtoren, hielden een lijkschouwing en onderzochten een moordzaak. Marlous wandelde *ontzettend* traag, ook al was ze voor FC de Kampioenen gaan slapen. Stijn oefende heel de tijd een magnetische kracht uit op Tom en Jorik en op de vliegende dennenappels.

Diegene die nog zin hadden, konden nog een klein toertje wandelen, want het was nog geen tijd. Op de terugweg, toen we bijna bij de parking waren, kwam er in grote vaart een donkerblauwe golf aangereden. Jef wou hem tegenhouden omdat hij daar niet mocht rijden, maar de chauffeur dacht er blijkbaar anders over. Hij reed gewoon door. Nu heeft hij een boete aan z'n broek hangen!

Els Tanghe

Waarnemingen :

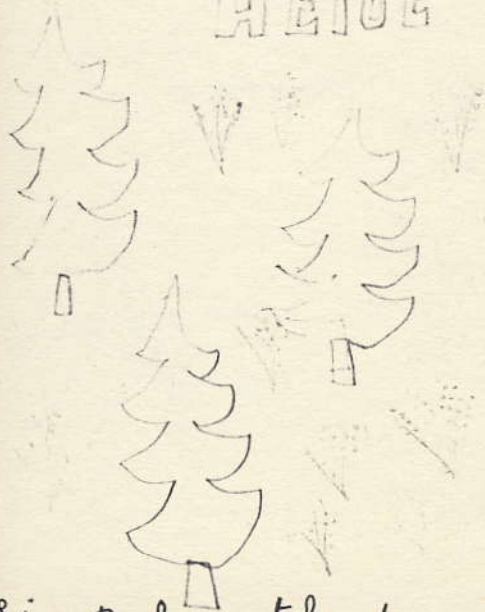
canadese ganzen
matkopmees
havik
buijzerd

kuifmees
boomleeuweriken
zwarte zwaan
kuifeend

graspieper
koolmees

sporen van ree, vos en konijn
bekertjesmos (bloei)

KALMTHOUTSE
HEIDE

De Lien Roelen getekend

De Halsche Beemden : GOED NIEUWS VAN ONS RESERVAAT

Nieuwe aankoop verdubbelt bijna oppervlakte 'Halsche Beemden'

Vooreerst kunnen we al vermelden dat de houtkant die vorig jaar is aangeplant rendeert ! Een koppeltje roodborsttapuit vliegt immers tussen de prikkeldraad en de boompjes. Iets dat we al zeker 6 jaren niet gezien hebben !

Maar dit is nog niet het grote nieuws.

Ons reservaat is immers uitgebreid met meer dan 2 hectaren ! Het nieuwe stuk sluit volledig aan bij het oude (zie kaartje) en heeft grote potenties. De populieren die er nu nog opstaan worden op dit moment gekapt en wat overblijft is een bloemenrijke weide omgeven door houtkanten en met fraaie struiken erop. De trouwe medewerkers aan ons reservaat hebben al met een tevreden blik over deze reliëfrijke aanwinst gekeken.

Het beheer van dit nieuwe gebied wordt nog besproken. Zeker is dat we dit gebied niet als grasland gaan beheren maar eerder als een structuurrijke ruigte. Het gebied herbergt zeer veel nektarplanten voor vlinders en hier werden bovendien in het verleden het groentje en het bont dikkopje waargenomen. Het spreekt voor zich dat we deze situaties willen behouden en liefst nog verbeteren.

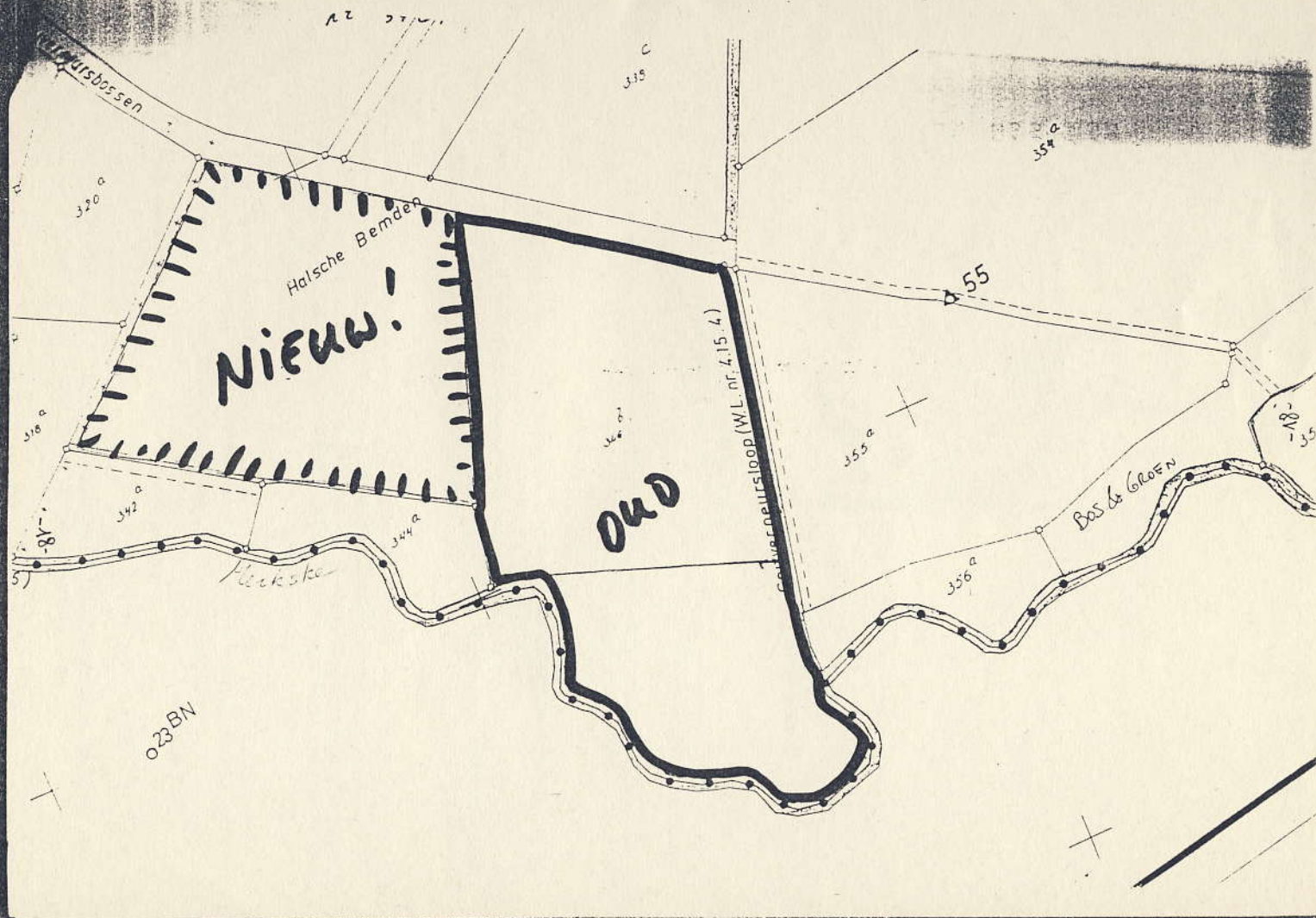
Om de vegetatie afwisselend kort en lang te krijgen denken we aan een extensief graasbeheer door paarden.

Eind juni wordt er weer gewerkt op de Halsche Beemden. Maaien hoeven we niet meer te doen tenzij enkele moeilijk bereikbare plekjes. Maar hooien blijft een opdracht voor vrijwilligers !

De juiste datum voor het hooien kan - volgens oude boerenwijsheid - nooit op voorhand gepland worden. Voor ontspannende beheerswerken tussen het gefluit van Wielewaal en bosrietzanger doe je een telefoontje met Jef Leestmans, Gie Segers of Tom Verschraegen.

Tom Verschraegen

HET ZOMERKAMP

Hoi popelende kandidaat-kampgangers,

Zoals jullie al reeds vernomen hebben gaat ons kamp dit jaar door in de Vlaamse Ardennen. "Vlaams" dus deze keer een beetje dichterbij huis, maar ook "Ardennen" dus nog altijd op en neer gaand. Aan beekjes is er ook geen gebrek in deze streek, dus voor de nodige afkoeling onder de brandende zomerzon kan worden gezorgd. Naar jaarlijkse gewoonte zullen we weer alles wat leeft, groeit, bloeit, krioelt, kruipt, huppelt, floreert, ... en ga zo maar verder, bestuderen. We zorgen voor de nodige ontspanning en ook voor de spanning, bijvoorbeeld in het nachtspel. Het eten wordt lekker, er komt muziek en ook een kampvuur. Met andere woorden al ingrediënten om er weer een onvergetelijk kamp van te maken zullen erbij zijn! ... en de sfeer, die maken we allemaal tesamen.

Nu eerst wat meer uitleg over dit heuvelachtig gebied.

De Vlaamse Ardennen vinden we terug in het Zuid-Oosten van de provincie Oost-Vlaanderen. Tegen de grens met West-Vlaanderen en Henegouwen. De meest bekende steden in dit gebied zijn Oudenaarde, Geraardsbergen en Ronse.

De heuvels zijn ontstaan toen heel wat duizenden eeuwen geleden de zee enkele malen over de Vlaamse Ardennen is gespoeld (deze bestond toen nog wel niet, het was enkel een vlakke zeebodem. Bij iedere zondvloed werd een dik pak zand en klei afgezet. Wanneer de zee zich dan voorgoed terugtrok, werden grote gedeelten van die aardlagen weer weggespoeld door het regenwater, zoals dat vandaag nog gebeurt. Door deze erosie (de slijtage door het regenwater) ontstonden er laagtes en valleien. Bepaalde delen konden echter weerstand bieden aan deze erosie en vormen nu de heuvels. Hetzelfde is ook ten westen van de Vlaamse Ardennen gebeurt in West-Vlaanderen, maar daar zijn de heuvels minder hoog en de valleien niet zo diep. Zo mogen enkel de heuvels van Oost-Vlaanderen zich Vlaamse Ardennen noemen.

De Vlaamse Ardennen hebben veel naambekendheid, maar toch is er niet al te veel toerisme te vinden, behalve op één dag in het jaar, die dag waarop de Ronde van Vlaanderen gereden wordt. Door de afwezigheid van dit massatoerisme zullen we dus met volle teugen in alle rust en stilte kunnen genieten van het plaatselijke natuurschoon.

Het dierenleven

Aan water is er geen gebrek en dit kan je merken aan de massa amfibieën die je in de streek kan aantreffen. Zo kunnen we er de kleine watersalamander, de kamsalamander, de alpenwatersalamander en met een beetje geluk de vuursalamander aantreffen. Kikkers zullen we ook niet moeten zoeken, de groene en bruine zullen echter nog snel voor onze voeten wegspringen.

Ook nog aan de waterkant, bij de watermolens, leeft de grote gele kwikstaart. Op de sterk beboste heuveltoppen nestelen de ransuilen, dus er zullen wel heel wat muisjes moeten rondlopen om deze rovers in leven te houden. Naast de algemene muizesoorten kunnen we misschien nog het geluk hebben kennis te maken met de schattige eikelmuis.

Tussen al dit moois vliegen dan nog massa's insecten rond, denken we maar aan schitterende libellen, tsjirpende sprinkhanen en de mooiste kevers. op vlindergebied kunnen we de koninginpage, het hooibeestje en het koevinkje in onze netten aantreffen.

En aan plantjes is er ook geen gebrek...

Ah ja, wat zouden al die beestje anders moeten eten.

Naast een bonte mengeling van bomen, zijn er ook nog een massa verschillende struiken te vinden. Hierbij denken we dan aan mispel, wilde appel, wegedoorn, kardinaalsmuts,...

Wat de bloemetjes aangaat, groeit er bosanemoon, slanke sleutelbloem, moeraszegge, eenbes, maagdenpalm, boshyacint, gevlekte arondskelk,... Enkel jammer dat niet al deze plantjes bloeien wanner wij het graag zouden hebben.

Wij gaan onze tenten opstellen in de omgeving van Oudenaarde, meer bepaald op de weilanden van Bos t' Ename. Dit natuurgebied hoort toe aan De Wielewaal en is 26 ha groot. Het staat gekend als één van de prachtigste bossen van de streek.

Heb je de kriebels al te pakken en zit je nu al te popelen om weer op kamp te gaan, vraag dan maar snel aan je ouders om je deelnamegeld te storten. Wanneer dat gebeurt is, ben je officieel ingeschreven en ontvang je nog een boekje van ons, met nog veel meer informatie over de streek, wat je moet meenemen, het juiste uur van vertrek en aankomst, ... en nog zoveel meer!

Je schrijft je in door:

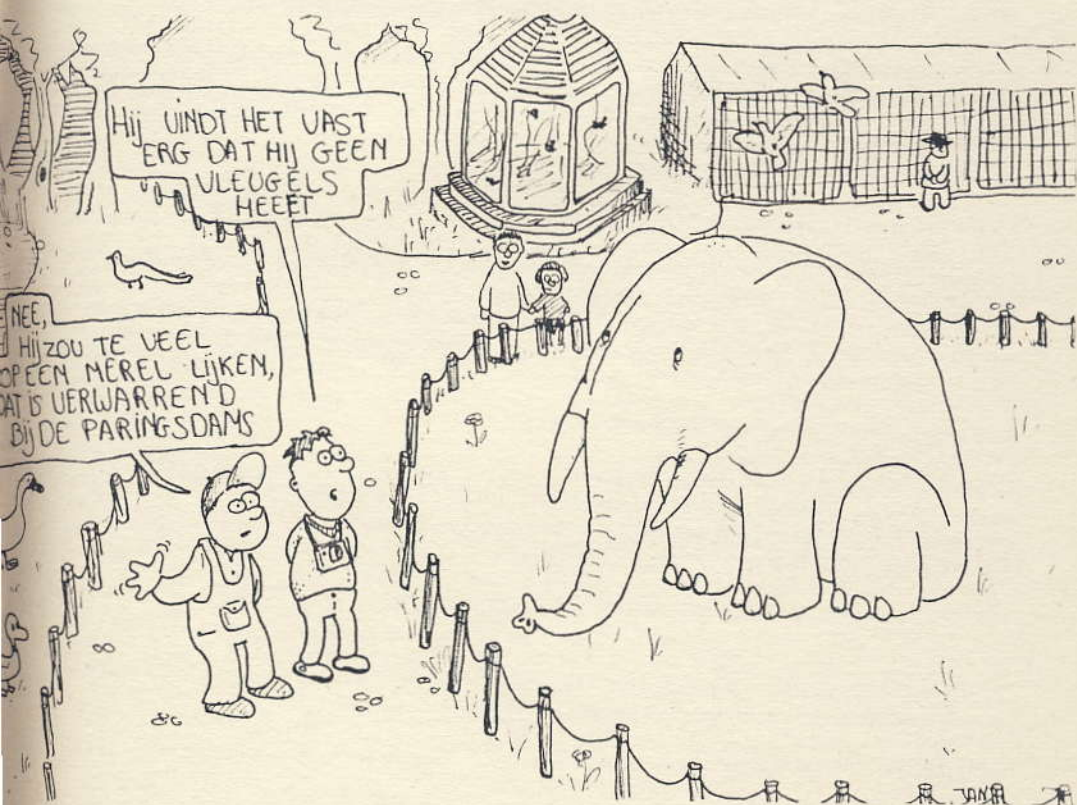
2500 BEF te storten op rekeningnummer: 646-2201551-53

(JNM Markvallei, Minderhoutsestraat 125, 2322 Minderhout)

Met vermelding: naam van het kind

Indien je nog twijfelt, of jij, je mama of papa nog vragen hebben, kan je altijd nog naar iemand van de leiding bellen.

De JNM-leidingsploeg

Ruilverkaveling Rijkevorsel-Wortel

Slecht nieuws, meer nog ... bar slecht nieuws voor de fraaie gehuchtjes Bolk, Keirschot, Achtel, enz. Dit gebied, samen met Wortel-Kolonie, zit in de fase 'onderzoek naar nut' van de Vlaamse Landmaatschappij. In deze fase wordt het gebied grondig geïnventariseerd, dan wordt over enkele jaren een besluit genomen en hierop volgt een grootschalige ravage door dit sympathieke, kleinschalige gebied tussen Hoogstraten, Rijkevorsel en Merksplas.

Mensen die de vroegere ruilverkavelingen hebben meegemaakt in de gemeente Hoogstraten, of onlangs nog de ruilverkaveling Sint-Lenaarts weten wat dit betekent voor de natuurwaarde van dit gebied.

Wat valt er te verliezen door de Ruilverkaveling ?

Ruilverkaveling werkt verdrogend voor het hele gebied. De vele natte depressies in weiden en de langdurig natte beken, waar nu nog veel salamanders zitten, kunnen we wel vergeten. Dit geldt trouwens ook voor de vele weiden met pinksterbloemen waar elk jaar nog vele oranjetipjes vliegen. Ruilverkaveling betekent sowieso omzetten van grond en dus het einde van de historisch permanente graslanden.

De beken die stromen door dit gebied lopen ook een reëel gevaar. Hoe zal bijvoorbeeld de prachtig meanderende Kleine Mark eruit zien na een ruilverkaveling? En landschappelijk prachtig laaglandbeekje met erlangs mooie beemden met dotterbloem, speenkruid, pinksterbloem of slanke sleutelbloem, ... de mensen die ooit geijverd hebben tegen het rechtekken van de Mark kunnen gerust hun hartje vasthouden.

Door de ruilverkaveling zullen vele houtkanten verdwijnen. Net die elementen die het zo interessant maken om door dit gebied te fietsen of te wandelen. En met deze houtkanten verdwijnen niet alleen zeldzame planten als muskuskruid, maar ook de dieren die gebonden zijn aan deze houtkanten, de vlindertjes (eikepage), de vogels die houden in houtkanten (geelgors, roodborsttapuit), hagedissen, ... , ... Een ware doodsteek voor de wilde planten en dieren.

En wat krijgt men in ruil bij een Ruilverkaveling ?

Een ruilverkaveling kost handenvol geld. Het geld wordt voor een groot deel opgehoest door de belastingbetaler en komt voornamelijk de studiebureaus te goed.

Ruilverkaveling is er niet voor iedereen. Vaak zijn maar enkele landbouwers vragende partij voor een ruilverkaveling. De andere gebruikers of zelfs kleinere boeren zijn vaak de pineut van de historie, denken we maar aan de voorvallen met ruilverkaveling Ravels !

En wat met de ruilverkaveling 'NIEUWE STIJL'?

Volgens de nieuwe slogans van de Ruilverkavelingen wordt de natuur gerespecteerd in de nieuwe projecten. In de praktijk gaat men alle verlies aan streekeigen natuur 'compenseren' door enkele honderden meter gedraineerde eikenlanen en overigens met een amfibieënpoeltje of twee.

Van een respect voor de natuur is dus nog lang geen sprake

INVENTARISATIE VAN HET GEBIED

Voor het onderzoek naar nut huurde De Vlaamse Landmaatschappij het studiebureau BELGROMA in. Dit studiebureau maakt de voorstudie om te komen tot een besluit tot uitvoeren.

BELGROMA is verplicht ook een inventarisatie te doen naar de ecologie van het gebied. Hiervoor is een 'ecoloog' aangesteld die het gebied komt inventariseren.

Na overleg met dit studiebureau hebben wij, de Wielewaal Markvallei, het klaargekregen om de inventarisatie door onze natuurvereniging uit te laten voeren. Dit is ook niet meer dan logisch, wanneer we zelf regelmatig het gebied onderzoeken.

Voor deze inventarisatie krijgt onze Wielewaalafdeling 40 000 Bfr.

Deze inventarisatie houdt een cartering in van indicatorsoorten voor kalkrijke kwel, vochtige vegetaties, stikstofarme gebieden en houtkanten. Deze indicatorsoorten vindt u elders in dit artikel. Voor deze cartering hebben we volk nodig, meer nog ... zeer veel volk om in de mate van het mogelijke alle percelen te bezoeken.

Voor deze inventarisatie moeten we minstens oog hebben volgende soorten:

kalkrijke kwelgebieden:

Moeraszegge (*Carex acutiformis*)
Knolsteenbreek (*Saxifraga granulata*)
Slanke sleutelbloem (*Primula elatior*)
Bosbies (*Scirpus sylvaticus*)
Holpijp (*Equisetum fluviatile*)
Bittere veldkers (*Cardamine amara*)
Moesdistel (*Cirsium oleraceum*)
Moerasstreepezaad (*Crepis paludosa*)
Grote pimpernel (*Sanguisorba officinalis*)

Vochtige gebieden:

Kale jonker (*Cirsium palustre*)
Moeraswalstro (*Galium palustre*)
Pinksterbloem (*Cardamine palustre*)
Dotterbloem (*Caltha palustris*)
Gele lis (*Iris pseudacorus*)
Wateraardbei (*Comarum palustre*)
Kleine watereppe (*Berula erecta*)
Egelboterbloem (*Ranunculus flammula*)
Veldrus (*Juncus acutiflorus*)

Waterveld (Hydrocotyle vulgare)

Stikstofarme gebieden:

Veldbies (*Luzula campestris*)
Gewoon struisgras (*Agrostis tenuis*)
Schapegras (*Festuca tenuis*)
Pijpestrootje (*Molinia Caerulea*)
Struikheide (*Calluna vulgaris*)
Schapezuring (*Rumex acetosella*)

Houtkanten:

Gelderse roos (*Viburnum opulus*)
Europese vogelkers (*Prunus padus*)
Adelaarsvaren (*Pteridium aquilinum*)
Hondsroos (*Rosa canina*)
Bosanemoon (*Anemone nemorosa*)
Sleedoorn (*Prunus spinosa*)
Veelbloemige salomonszegel (*Polygonatum multiflorum*)
Wilde kamperfoelie (*Lonicera periclymenum*)

Deze soorten moeten per perceel genoteerd worden. Perceelskaarten zijn beschikbaar.

Met onze inventarisatie willen we verder gaan dan dit. Dit is het strikt vereiste door de VLM.

Maar wanneer wij bijzondere soorten planten of dieren vinden die enige bescherming kennen (voorkomen in wetteksten of in rode lijsten), dan bezitten we een betere argumentatie om de ruilverkaveling tegen te houden in een of ander gebied. We denken hier aan soorten als de adder, zomertaling, moesdistel, oranjepijpje, kamsalamander, ..., ...

Vandaar:

ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE

Aan alle inwoners van de gemeenten Hoogstraten en Rijkvorsel vragen we om alle aandacht dit voorjaar toe te spitsen op dit gebied. Mensen die een stukje van het gebied voor zich willen nemen, kunnen me opbellen en de perceelskaarten krijgen.

We zijn steeds bereid om met mensen in het veld te gaan om ze te leren omgaan met deze kaarten of om ze de soorten aan te leren die van belang zijn in dit gebied.

Met deze gegevens kunnen we dit najaar zwaar in offensief gaan tegen deze ruilverkaveling !

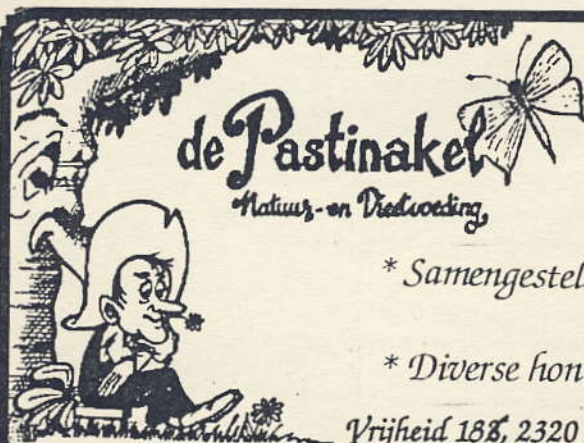
ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE - ACTIE

Het onderzoek naar amfibieën en reptielen is reeds begonnen (adder en salamanders). Mensen die willen meewerken of die zelf met amfibieënruiken willen werken op enkele gebieden zijn steeds welkom !

Kom op voor de charme van deze kleinschalige gebieden en schrijf zoveel mogelijk gegevens op van dit gebied!

Tom Verschraegen

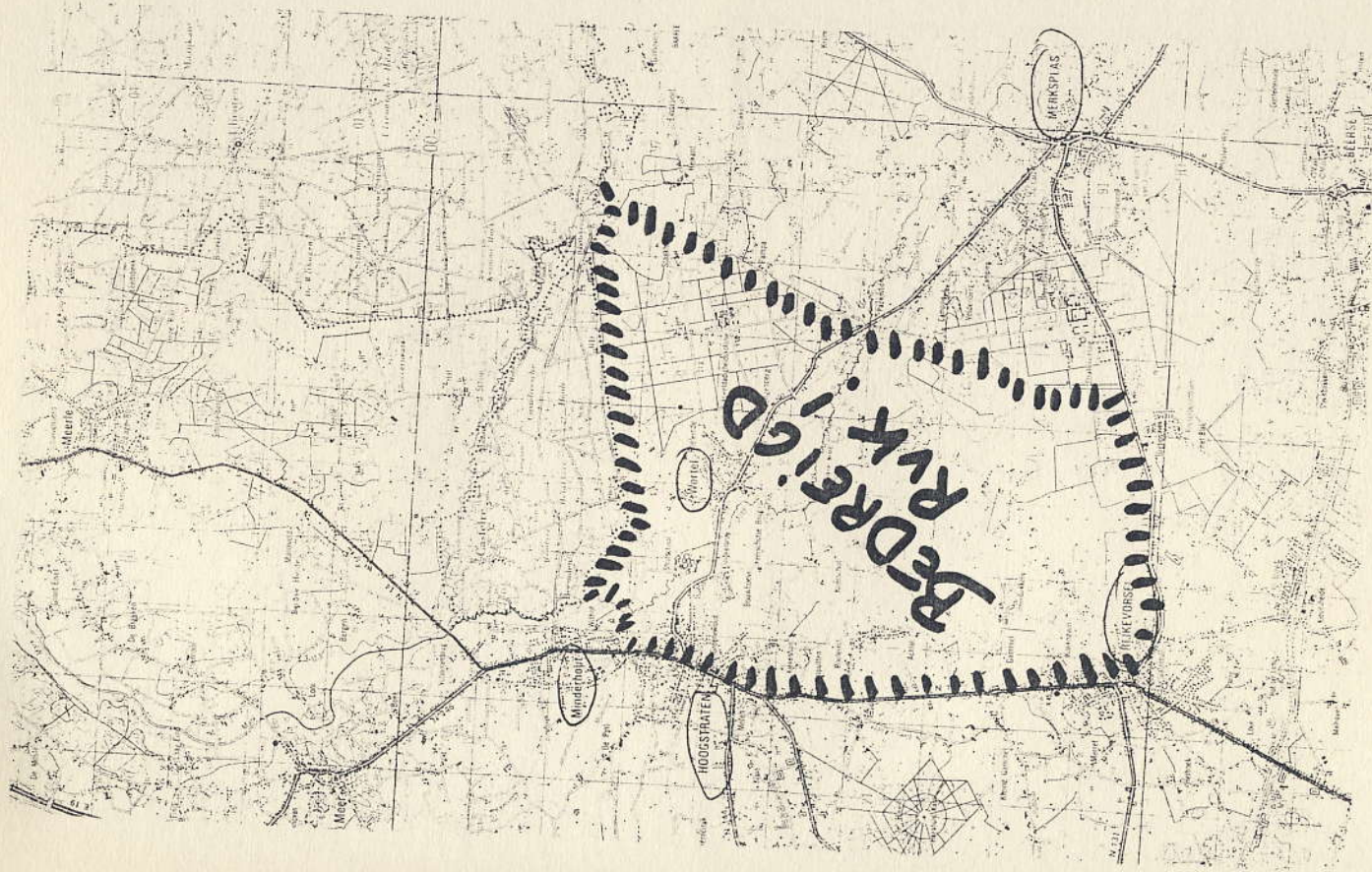
tijdens de kantooruren: 014 / 41 22 52

** Samengestelde kruidenthee's*

** Diverse honing, kruiden, enz...*

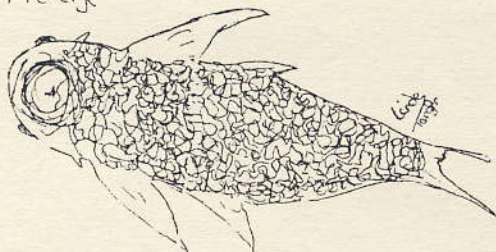
Vrijheid 183, 2320 Hoogstraten

WIST-JE-DAT...

- * Guy S. officieel bewezen heeft een aap te zijn. Hij heeft helemaal alleen de "aapjesapenkurenapenworderbanaan" opgegeten.
- * Els T. haar verloren portemonnee terugkreeg en beweerde dat Wim V. een deel haar geld weggenomen had, i.p.v. hem het voorgeschoten geld voor de busreis en 1000 fr. beloning erbovenop te geven.
- * Bart H. en Wim V. de "Loveboys" gaan oprichten. Een succesvol mannen(?)duo waarvoor alle 14-jarige meisjes gaan vallen als vliegen.

Duiveltje

onderkant
van het
Duiveltje
(beuk
het glas) (ge)

LIDGELDEN

Natuurreservaten VZW

* gewoon lid	600 BEF
* jeugdlid (- 18 jaar)	400 BEF
* seniorlid (+ 65 jaar)	400 BEF

op rek.nr. 000-0000999-29

Wielewaal VZW

* lidgeld	600 BEF
-----------	---------

op rek.nr. 000-0319785-73

Jeugdbond voor Natuurstudie en Milieubescherming VZW

* gewoon lid (13 t.e.m. 25 jaar)	450 BEF
* pieplid (8 t.e.m. 12 jaar)	350 BEF
* bijlid (broer of zus lid)	200 BEF

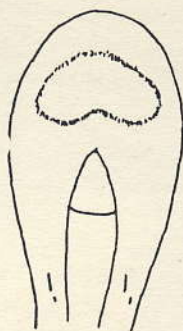
op rek.nr. 001-2280592-04

DE PIEP-RUBRIEK

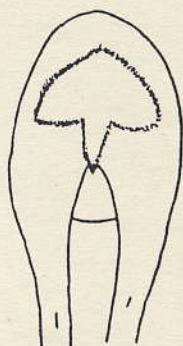
Kleuren zijn in de natuur vaak heel belangrijk. Ze kunnen je verbergen, waarschuwen voor gevaar, je mooi maken en soms... een belangrijk teken geven. Vele dieren maken gebruik van deze kleuren om elkaar iets te vertellen. De volgende diertjes vertellen je er meer over:

Herten en reeën

Herten en reeën hebben een witte vlek op hun achterste, ook wel eens "spiegel" genoemd. Deze helpt om de kudde tijdens het grazen samen te houden, omdat ze zo opvalt, zelfs in de schemering. Is er een gevaar en slaat één hert op de vlucht, dan merken de anderen dat dadelijk, door de snel op en neer gaande beweging van de vlek. Zo vlug ze kunnen maken ze zich dan ook uit de voeten.

REEBOK

REEGEIT

Vogels

GAAI

Als we een mooi gekleurde vogel zien, bijvoorbeeld de Gaai, denken we wel eens dat er een soort verf, een kleurstof, in de veren zit. Soms is dat ook wel zo, maar voor een blauwe kleur meestal niet. Die ontstaat door kleine, met lucht gevulde korreltjes in de pluim. Als je wil, kan je dit controleren door met een hamer op de blauwe veer te slaan. De met lucht gevulde korreltjes zullen verbrijzeld worden en de blauwe kleur zal verdwijnen.

De ogen van de sierveren van een pauw hebben aan de oppervlakte heel fijne oneffenheden, die een mooi kleureffect geven. Door een stevige afdruk te maken van dit deel van de veren in gestold kaarsvet, zien we (met een beetje geluk) een flauwe afdruk van het kleurpatroon van de veer. Dat komt omdat je de oneffenheden van de veer hebt doorgedrukt in het kaarsvet.

Dagpauwoog

Met zijn vleugels gesloten is hij slechts een donkere vlek, zodra hij ze opent kijken twee kleurige ogen je aan. Een aanvaller denkt dan even dat hij oog in oog staat met een vreselijk monster en nog voor hij van zijn verrassing bekomen is, verdwijnt de dagpauwoog als een dansende kleurvlek.

Lieveheersbeestjes

Deze kevertjes zijn niet altijd zo lief als wij wel denken. Met hun felle rood-zwarte (soms geel-zwarte) kleuren, misleiden ze hun vijanden: "Pas op! Ik ben giftig.", liegen ze hen voor. Als ze dan toch nog worden vastgepakt, persen ze langs hun kniegewrichten een vies smakende oranje vloeistof naar buiten. Meestal is dat voor de aanvaller genoeg om het diertje verder met rust te laten.

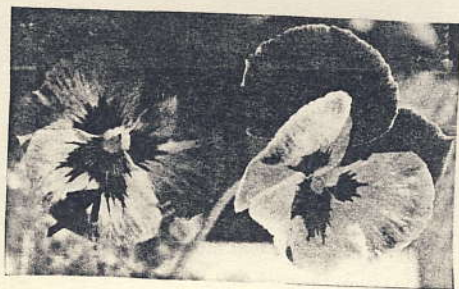
Zweefvliegen

De zweefvlieg doet door zijn geel-zwart gestreepte lichaam denken aan een wesp en tracht zo zijn vijanden op een afstand te houden. Hij heeft nochtans geen scherpe angel en bijten doet hij ook al niet. Een onschuldig diertje dus.

Weet jij wat nu juist het verschil is met de wesp? Ik zal je wat helpen, de zweefvlieg heeft kleine voelsprietten en slechts twee vleugels (de wesp heeft er vier). Tijdens het vliegen stopt hij regelmatig om dan ter plaatse te blijven zweven. Zijn lichaam is ook vaak wat platter dan dat van de wesp.

Maar niet enkel dieren maken gebruik van deze kleurtekens, planten gebruiken ze als wegwijzers. Voor een bloem is het belangrijk, dat insecten die op bezoek komen om nectar te zuigen ook even langs het stuifmeel gaan. Ze moeten hem namelijk helpen bij de bestuiving. De zoete nectar is daarom diep in het hart van de bloem verstopt, ver achter de meeldraden. Om er zeker van te zijn dat de insecten de juiste weg op gaan, heeft de bloem honingmerken, dit zijn gekleurde vlekken of strepen die de weg wijzen naar de zoete stof.

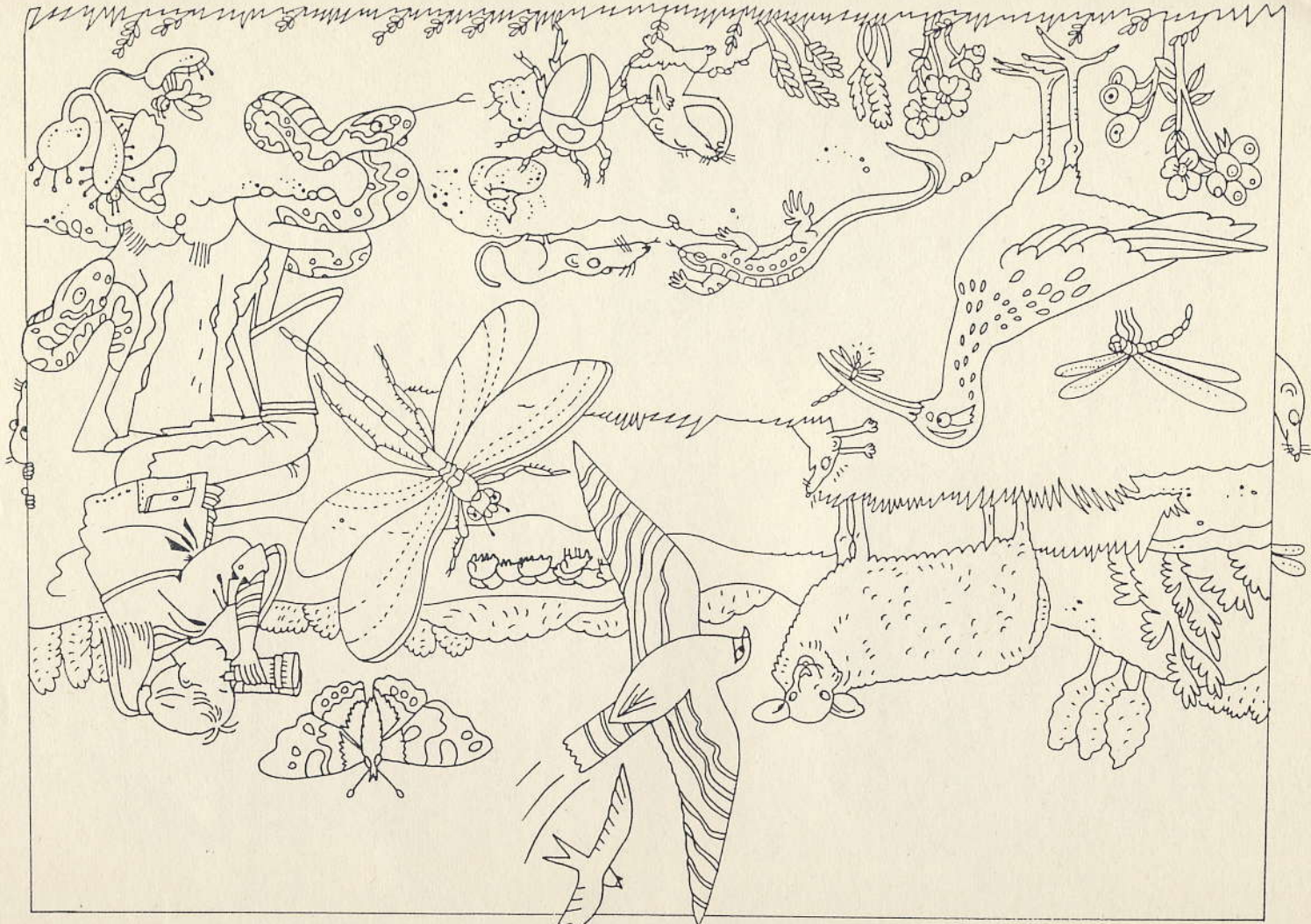
Je zou misschien kunnen zeggen dat sommige bloemen toch maar flauwe of zelfs helemaal geen wegwijzers hebben, maar dan denk je verkeerd. Het lijkt inderdaad wel zo dat er geen honingmerken te vinden zijn, maar insecten hebben andere ogen dan wij. Zo kunnen ze soms ook kleuren zien die voor ons onzichtbaar zijn.

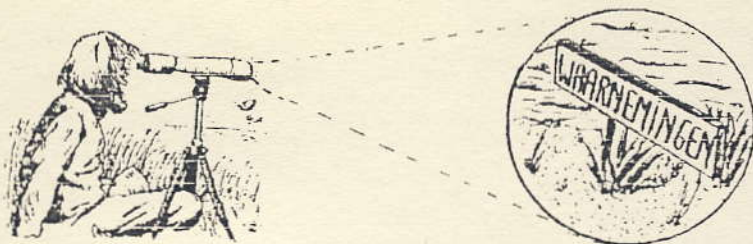
Nu je weer heel wat te weten bent gekomen over kleuren en dieren, mag je zelf gaan kleuren. Kleur devolgende tekening maar mooi in en breng ze binnen bij de JNM-leiding. Ze komt dan in ons lokaal te hangen en we loten er nog eentje uit die dan een prijsje kan ontvangen.

Tinne en Leen Segers wonnen de wedstrijd van de overwinterende vogeltjes. Zij kregen de meeste vogeltjes op bezoek en kunnen dan ook een beloning verwachten. De zusjes Tanghe behaalden de tweede plaats, volgende keer hebben jullie misschien meer geluk.

groetjes,

Ingrid

DATUM	SOORT	A	PLAATS	U.T.M.	WAARN.
14/12/96	nonnetje (2 vr.)	2	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
21/12/96	brilduiker (vr.)	2	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L./Bart H.
21/12/96	grote zaagbek (vr.)	1	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L./Bart H.
22/12/96	boomleeuwerik	18	Mind., Halsche Beemden	FS2698	Stijn L./Jef L.
22/12/96	rietgans	11	Meer, Mosten	FT2004	Stijn L./Jef L.
25/12/96	nonnetje (vr.)	1	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
25/12/96	barmsijs	1	Meer, Mosten	FT2003	Bart H.
25/12/96	grote zaagbek (vr.)	1	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
25/12/96	nonnetje (vr.)	1	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
25/12/96	smelleken (juv.)	1	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
02/01/97	boomleeuwerik	18	Mind.Halsche Beemden	FS2698	Stijn L./Jef L.
04/01/97	boomleeuwerik	18	Mind.Halsche Beemden	FS2698	Stijn L./Jef L.
05/01/97	ruigpootbuiserd	1	Brecht, Groot Schietveld	FS1091	Stijn L./Jef L.
06/01/97	boomleeuwerik	19	Mind., Halsche-Beemden	FS2698	Tom V.
07/01/97	zwarte mees	3	Mind., Halsche Beemden	FS2698	Guy S.
07/01/97	blauwe kiekendief	1	Mind., Halsche Beemden	FS2698	Guy S.
09/01/97	blauwe kiekendief	1	Mind., Halsche Beemden	FS2698	Guy S.
11/01/97	blauwe kiekendief	1	Meer, Sluiskensweg	FT1701	Guy S.
11/01/97	keep	15	Meer, Sluiskensweg	FT1701	Guy S.
11/01/97	geelgors	4	Meer, Sluiskensweg	FT1701	Guy S.
11/01/97	rietgors	1	Meer, Sluiskensweg	FT1701	Guy S.
11/01/97	gansen spec.	55	Meer, Sluiskensweg	FT1701	Guy S.
11/01/97	tjif-tjaf	1	Meer, Sluiskensweg	FT1701	Guy S.
11/01/97	aalscholvers	123	Meer, Sluiskensweg	FT1701	Guy S.
11/01/97	blauwe kiekendief	1	Meerle	FT2402	Bart H.
19/01/97	blauwe kiekendief (vr.)	1	Mind.	FS1896	Bart H.
20/01/97	grote zaagbek (5 vr., 5 mann)	10	Meersel-Dreef, Groot-Eyssel		Drej O.
20/01/97	buiserd	2	Meersel-Dreef, Groot-Eyssel		Drej O.
20/01/97	aalscholver	2	Meersel-Dreef, Groot-Eyssel		Drej O.
20/01/97	blauwe kiekendief	1	Meersel-Dreef, Groot-Eyssel		Drej O.
25/01/97	grote zaagbek (4 vr.)	4	Mark	FT2204	Bart H.
25/01/97	brilduiker (vr.)	1	Mark	FT2204	Bart H.
25/01/97	grote zaagbek	4	Mark	FT2101	Bart H.
01/02/97	grote zaagbek (4 vr./4 m.)	8	Mark	FT2204	Bart H.
01/02/97	nonnetje	1	Mark	FT2204	Bart H.
02/02/97	brilduiker (vr.)	2	Mark	FT2204	Bart H.
02/02/97	grote zaagbek (6 m./8 vr.)	13	Mark	FT2204	Bart H.
02/02/97	waterpieper	25	Mark	FT2204	Bart H.

02/02/97	grote zaagbek	1	Mind., E10-put	FS1998	Bart H.
07/02/97	egel (overkruipend)	1	Ho., Boschstraat		Wim V./Bart H.
08/02/97	rietgans	7	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
10/02/97	gehakelde aurelia	1	Rij.	FS2391	Wim V./Guy S.
14/02/97	blauwe kiekendief	1	Mark	FT2204	Bart H.
15/02/97	barmsijs	3	Mark	FT2204	Bart H./Stijn L.
15/02/97	distelvink	40		FT2000	Bart H./Stijn L.
17/02/97	canadese gans	2	Wo-Kol., Bootjesven		Frans V.D.K.
19/02/97	blauwe kiekendief (vr.)	1	Galder		Wim V./Dimi V.P.
22/02/97	goudplevier	33	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
22/02/97	grutto	7	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
23/02/97	boomleeuwerik	7	Kalmthoutse Heide		Stijn L./Jef L.
23/02/97	havik	1	Kalmthoutse Heide		Stijn L./Jef L.
24/02/97	kievit	200	Ho., Hemelrijk		Wim V.
24/02/97	grutto	7	Ho., Hemelrijk		Wim V.
24/02/97	goudplevier	15	Ho., Hemelrijk		Wim V.
01/03/97	steenui	1	Mind., Hal		Jos Vorss.
01/03/97	haas	9	Ho., Hemelrijk		Wim V.
01/03/97	goudplevier	46	Ho., Hemelrijk		Wim V.
01/03/97	scholekster	38	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
01/03/97	goudplevier	3	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
02/03/97	roodborsttapuit	2	Mind., Halsche Beemden	FS2698	Wim V./Tom V.
05/03/97	scholekster	56	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
05/03/97	tijf-tjaf	1	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
05/03/97	zwarte roodstaart (m.)	1	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
08/03/97	buizerd	5	Mind., Hal		Jos vorss.
08/03/97	scholekster	60	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
09/03/97	grutto	19	Mind., E10-put	FS1998	Stijn L.
15/03/97	kemphaan	1	Mind., E10-put	FS1998	Bart H./Wim V.
16/03/97	roodborsttapuit	2	De Maatjes	FS0998	Stijn L./Jef L.
16/03/97	goudplevier	11	De Maatjes	FS0998	Stijn L./Jef L.
16/03/97	krakeend	3	De Maatjes	FS0998	Stijn L./Jef L.
16/03/97	slobeend	8	De Maatjes	FS0998	Stijn L./Jef L.
16/03/97	roodborsttapuit	1	De Maatjes	FS0998	Stijn L./Jef L.
16/03/97	kemphaan	1	De Maatjes	FS0597	Stijn L./Jef L.
16/03/97	tureluur	1	De Maatjes	FS0597	Stijn L./Jef L.
16/03/97	grutto	100	De Maatjes	FS0597	Stijn L./Jef L.
16/03/97	blauwborst	1	Maatjes	FS0798	Stijn L./Jef L.
16/03/97	slobeend	15	Stapperven	FS0096	Stijn L./Jef L.
16/03/97	pijlistaart	1	Stapperven	FS0096	Stijn L./Jef L.
16/03/97	krakeend	6	Stapperven	FS0096	Stijn L./Jef L.
16/03/97	bergeend	5	Stapperven	FS0096	Stijn L./Jef L.
16/03/97	brilduiker	1	Biezenkuilen	FS9896	Stijn L./Jef L.

Waarnemers :

Stijn L. = Stijn Leestmans
 Jef L. = Jef Leestmans
 Bart H. = Bart Hoeymans
 Tom V. = Tom Verschraegen
 Guy S. = Guy Segers

Drej O. = Drej Oomen
 Wim V. = Wim Verschraegen
 Frans V.D.K. = Frans Van der Kaa
 Dimi V.P. = Dimitri Van Pelt
 Jos Vorss. = Jos Vosselmans

VOLGENDE WAARNEMINGEN WORDEN VERWACHT BIJ WIM VOOR 20 JUNI